

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdu a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **V. F.**, zast. Mgr. Janem Burdychem, advokátem se sídlem Cihlářská 643/19, Brno, proti žalovanému: **Magistrát města Brna**, se sídlem Malinovského nám. 3, Brno, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 27. 9. 2016, č. j. 33 A 14/2016 - 25,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení usnesení Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla odmítnuta jeho žaloba pro opožděnost; žalobou se stěžovatel domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 1. 2015, č. j. MMB/0013565/2015, sp. zn. 3220/OVV/MMB/0486047/2014, ve věci přestupku.

I. Vymezení věci

[2] Stěžovatel byl uznán vinným ze spáchání přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, za což mu byla uložena pokuta ve výši 6000 Kč a byla mu stanovena povinnost uhradit náklady řízení. Přestupku se měl dopustit tím, že dne 26. 1. 2014 kolem 18:00 hod. na zahradě rodinného domu na ulici X, v B. fyzicky napadl souseda, který zavíral bránu u sousedního pozemku majitelky M. F., a to tím způsobem, že ho několikrát uhodil pěstí do hlavy, až upadl na zem, čímž mu způsobil hematoma a otok v pravé spánkové krajině, odřeniny a otok pravého kolena. Při napadení upadly poškozenému dioptrické brýle, které již nenašel, a tím mu měla vzniknout škoda na majetku ve výši cca 4000 Kč.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného, kterým bylo odvolání stěžovatele zamítnuto a rozhodnutí správního orgánu I. stupně o spáchaném přestupku bylo potvrzeno, podal stěžovatel žalobu. V ní kromě námitek stran hmotněprávního posouzení věci tvrdil, že se o existenci odvolacího rozhodnutí dozvěděl až z jiného souvisejícího rozhodnutí vydaného v řízení vedeném s jeho synem, kdy zjistil, že prvostupňový orgán rozhodl o jeho odvolání a rozhodnutí mu mělo být doručeno. Proto vyzval prvostupňový orgán, aby mu toto rozhodnutí řádně doručil; dne 15. 12. 2015 mu bylo doručeno sdělení nazvané „Zaslání kopie pravomocného rozhodnutí“, kde je uvedeno, že podle doručky potvrzující převzetí osobně převzal napadené rozhodnutí od poštovního doručovatele dne 14. 1. 2015. Stěžovatel tvrdil, že podpis uvedený na doručence není jeho pravým podpisem; nepravost podpisu si mohl bez větších potíží přitom žalovaný ověřit porovnáním s podpisy na jiných úředních dokumentech prvostupňového orgánu a při prvním pohledu by zjistil, že se nejedná ani o napodobeninu podpisu, ale naprosto odlišný podpis. Namítl, že navíc doručka neobsahuje číslo občanského průkazu. K prokázání tvrzených skutečností navrhl provést znalecký posudek z oboru písmoznalectví. Napadené rozhodnutí bylo podle jeho názoru doručeno až dne 15. 12. 2015.

[4] Krajský soud s odkazem na četnou judikaturu Nejvyššího správního soudu, konstatoval, že ke zpochybnění doručení písemnosti je nutno ze strany stěžovatele unést břemeno tvrzení; musí předložit taková skutková tvrzení, která jsou skutečně způsobilá doručení a údaje na doručence, která je veřejnou listinou, zpochybnit tím, že vytvářejí věrohodnou verzi reality, podle níž předmětná zásilka doručena nebyla.

[5] Dle názoru krajského soudu v daném případě břemeno tvrzení stěžovatel neunesl, neboť neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, které by byly způsobilé zpochybnit pravost jeho podpisu na doručence k napadenému rozhodnutí. Uvedl, že *„tvrzení ohledně nepřevzetí písemnosti jsou zcela povšechná, přičemž žalobce nepředložil žádnou verzi skutkového děje (doručování napadeného rozhodnutí), která by přesvědčivým způsobem odůvodňovala jeho teorii o nepravosti podpisu a mohla by konkurovat skutkovému stavu, který vyplývá ze správního spisu a je doložena veřejnou listinou (doručenkou k napadenému rozhodnutí).“* Krajský soud rovněž podotkl, že ve správním spise ani není založena jiná listina s podpisem stěžovatele, stěží lze tedy tvrdit, že je na první pohled seznatelné, že se nejedná o jeho podpis. Dle názoru krajského soudu naopak není důvod pochybovat o tom, že se o podpis stěžovatele jedná, neboť ten neuvedl žádné bližší okolnosti, které by mohly nasvědčovat tomu, že písemnost převzala jiná osoba (netvrdil například, že se v době převzetí písemnosti v místě prokazatelně nezdržoval či ani neuvedl, která osoba podle jeho názoru písemnost převzala). Krajský soud uzavřel, že se nepodařilo skutečnosti vyplývající ze správního spisu důvěryhodně zpochybnit a má za prokázané, že napadené rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno dne 14. 1. 2015.

II. Podstatný obsah kasační stížnosti

[6] V kasační stížnosti stěžovatel rozporuje právní hodnocení krajského soudu v tom smyslu, že by doručka měla být veřejnou listinou. Skutečnost, že doručka není veřejnou listinou, má přitom značnou relevanci ve vztahu k její důkazní síle. Doručka jistě i tak má určitou důkazní váhu, ovšem k tomu, aby správní orgán neunesl důkazní břemeno v tom smyslu, že účastníkovi správního řízení bylo doručeno, postačí, že účastník správního řízení údaje v doručence zpochybní (znevěrohodní) předestřením jiné

pokračování

srovnatelně pravděpodobné verze reality, tj. nemusí nezbytně - na rozdíl od doby před 1. 7. 2000, kdy doručenka byla veřejnou listinou, prokázat opak toho, co z doručenky plyne.

[7] Stěžovatel připomíná, že se o existenci rozhodnutí žalovaného dozvěděl až z jiného souvisejícího rozhodnutí v řízení vedeném s jeho synem. Dne 15. 12. 2015 pak bylo stěžovateli doručeno sdělení žalovaného, v němž bylo uvedeno, že dle doručenky založené ve správním spise měl stěžovatel osobně převzít rozhodnutí od poštovního doručovatele dne 14. 1. 2015. Jelikož stěžovatel měl a má za to, že mu rozhodnutí žalovaného bylo doručeno (oznámeno) až dne 15. 12. 2015, podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke krajskému soudu, v níž mimo jiné uvedl, že podpis na doručence k žalobou napadenému rozhodnutí žalovaného není jeho, že si rozhodnutí žalovaného dne 14. 1. 2015 nepřevzal a zřejmě tento dokument převzala jiná osoba odlišná od stěžovatele; doručenka neobsahuje číslo občanského průkazu stěžovatele, pročez je zřejmé, že osoba přebírající poštovní zásilku se poštovnímu doručovateli nelegitimovala. K prokázání skutečnosti, že na doručence se nejedná o jeho pravý podpis, stěžovatel navrhl zpracování znaleckého posudku z oboru písmoznalectví, který by prokázal skutečnosti jím tvrzené.

[8] Pokud krajský soud stěžovateli vytýká to, že neuvedl žádné bližší okolnosti, které by mohly nasvědčovat tomu, že písemnost převzala jiná osoba, stěžovatel uvádí, že krajský soud si pravděpodobně neuvědomil, že v době, kdy se stěžovatel seznámil s rozhodnutím žalovaného, uplynul již téměř jeden rok od doby, kdy se žalovaný své rozhodnutí stěžovateli původně snažil doručit. Stěžovatel je přesvědčen o tom, že po něm stěží lze oprávněně požadovat, aby si pamatoval, kde se zdržoval či co dělal před bezmála jedním rokem. Stěžovatel již v podané žalobě proti rozhodnutí žalovaného jasně uvedl, že jemu určenou zásilku zřejmě převzala jiná osoba (kdy z logiky věci půjde o některou z osob, které s ním v inkriminovaném čase na adrese jeho trvalého pobytu společně bydlely), přičemž současně tvrdil zcela konkrétní okolnost, především, že poštovní doručovatel řádně nevyplnil doručenku, kdy oproti běžné praxi při doručování zásilek určených do vlastních rukou výhradně jen adresáta nevypsal na doručence číslo občanského průkazu stěžovatele. Má tedy za to, že předestřel jinou srovnatelně pravděpodobnou verzi reality.

[9] Rovněž má stěžovatel za to, že již v žalobě proti rozhodnutí žalovaného označil důkaz k prokázání svého tvrzení, že podpis na doručence není jeho a že mu rozhodnutí žalovaného nebylo doručeno (oznámeno) dne 14. 1. 2015, nýbrž až dne 15. 12. 2015; tímto důkazem měl být znalecký posudek z oboru písmoznalectví. Krajský soud provedení důkazu odmítl.

[10] Stěžovatel s ohledem na výše uvedené požaduje, aby Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti

[11] Žalovaný ke kasační stížnosti stěžovatele uvádí, že rozhodnutí bylo vypraveno dne 12. 1. 2015 jako zásilka určená do vlastních rukou výhradně jen adresáta (obálka s červeným pruhem). Žalovaný na doručence v kolonce adresát uvedl kromě jména, příjmení a bydliště, také rok narození stěžovatele, aby nedošlo k záměně adresátů stejného jména.

Podle doručky prokazující dodání poštovní zásilky příjemci, stěžovatel zásilku s rozhodnutím osobně převzal od poštovního doručovatele dne 14. 1. 2015. V souladu s § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), je rozhodnutí odvolacího správního orgánu v právní moci, jestliže bylo oznámeno všem odvolatelům a účastníkům řízení. Právnímu zástupci druhého účastníka bylo napadené rozhodnutí doručeno dne 12. 1. 2015. Stěžovatel si rozhodnutí převzal dne 14. 1. 2015. Rozhodnutí žalovaného tedy dne 14. 1. 2015 dle žalovaného nabylo právní moci.

[12] Stěžovatel dle žalovaného v kasační stížnosti ani v jí předcházející žalobě neuvádí žádné relevantní skutečnosti odůvodňující jeho tvrzení, že zásilku s rozhodnutím dne 14. 1. 2015 nepřevzal a že se nejedná o jeho pravý podpis. Argumentuje pouze tím, že tento dokument zřejmě převzala jiná (blíže nekonkretizovaná) osoba, která se poštovnímu doručovateli nelegitimovala. Stěžovatel neuvádí, z jakého důvodu to nemohl být on, kdo zásilku převzal, ani proč se „jiná osoba“ měla podepsat jeho jménem. Stěžovatelem navrhovaný důkaz provedením znaleckého posudku z oboru písmoznalectví by dle žalovaného neodstranil pochybnosti, že stěžovatel svůj podpis na doručence úmyslně pozměnil, aby mohl následně zpochybňovat pravost svého podpisu. Motivace stěžovatele je zjevná, neboť jednal účelově s cílem vyhnout se postihu za spáchání přestupku proti občanskému soužití drobným ublížením na zdraví.

[13] Žalovaný setrvává na názoru, že žaloba byla podána opožděně, a navrhuje zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[15] Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení krajského soudu v rozsahu a z důvodů stěžovatelem uplatněných, zkoumal rovněž, zda není dán důvod, k němuž by byl povinen přihlížet z moci úřední (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Napadeným usnesením byla odmítnuta žaloba pro opožděnost, Nejvyšší správní soud je proto oprávněn zkoumat toliko to, zda krajský soud postupoval v souladu se zákonem, pokud věc stěžovatele odmítl, aniž by se jí zabýval in meritum.

[16] Nejvyšší správní soud především konstatuje, že včasnost žaloby je jednou z nutných podmínek věcné projednatelnosti žaloby, a proto soud musí skutečnosti rozhodné pro závěr o včasnosti nebo opožděnosti žaloby zkoumat vždy z úřední povinnosti (srov. rozsudky zdejšího soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82, a ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 As 11/2005 - 72), a to dříve než o podané žalobě věcně rozhodne.

[17] V rozsudku ze dne 5. 1. 2010, č. j. 2 Afs 87/2009 - 131, Nejvyšší správní soud mimo jiné uvedl: „V řízení před soudem nelze striktně vzato o rozložení důkazního břemene mezi žalobce a žalovaného stran doručení napadeného správního rozhodnutí vůbec hovořit, neboť soud, který posuzuje podmínky věcné projednatelnosti žaloby a v rámci toho posuzuje i otázku

pokračování

její včasnosti, musí tuto otázku posoudit z úřední povinnosti a - je-li v této souvislosti třeba skutkového zkoumání - za tím účelem provést veškeré důkazy, jejichž provedení je k tomu potřeba, tak, aby byl řádně zjištěn skutkový stav věci.“ (obdobně viz také rozsudek č. j. 2 As 11/2005 - 72 či rozsudek zdejšího soudu ze dne 4. 7. 2012, č. j. 6 Ads 51/2012 - 30).

[18] Vyvstanou-li v řízení o správní žalobě pochybnosti o okamžiku, kdy bylo správní rozhodnutí oznámeno (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), a tato okolnost by mohla mít za následek odmítnutí žaloby pro opožděnost, je krajský soud povinen tuto skutečnost postavit najisto.

[19] Ze správního spisu se podává, že rozhodnutí žalovaného bylo stěžovateli doručováno na jeho adresu evidovanou v systému centrální evidence obyvatel (X B.), v obálce s červeným pruhem, která je určena do vlastních rukou výhradně jen adresáta. Doručenka je opatřena jménem stěžovatele a rokem jeho narození a podpisem „F.“ s datem převzetí zásilky dne 14. 1. 2015.

[20] Z výsledků reklamačního řízení, které k námitce stěžovatele ohledně nepravosti jeho podpisu a nedoručení rozhodnutí dne 14. 1. 2015 žalovaný provedl u České pošty, a.s. ve věci zásilky podací číslo X podané k poštovní přepravě dne 12. 1. 2015 adresované na jméno V. F., X B, žalovaný uzavřel, že z připojeného potvrzení o převzetí zásilky je patrné, že zásilku převzal příjemce F. V., tedy převzetí je potvrzeno.

[21] Krajský soud dospěl k závěru, že stěžovatel nezpochybnil údaje uvedené na doručence; vycházel přitom z povahy doručenky jakožto veřejné listiny, která prokazuje skutečnosti v ní uvedené, pokud nejsou vyvráceny; důsledky neunesení důkazní břemene v tomto směru přičetl stěžovateli.

[22] Stěžovatel v kasační stížnosti předně rozporuje posouzení právní otázky stran povahy doručenky ve správním řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. V této námitce mu Nejvyšší správní soud přisvědčil.

[23] Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 27. 4. 2006, č. j. 2 Afs 158/2005 – 82, uvedl, že veřejnou listinou byla poštovní doručenka pouze do 1. 7. 2000, kdy byl poštovní řád zrušen zákonem č. 29/2000 Sb., o poštovních službách. Po tomto datu přestaly být poštovní doručenky veřejnou listinou a staly se toliko listinou soukromou, neboť zde nebylo žádného právního předpisu, který by doručenku v daňovém řízení za veřejnou listinu prohlašoval. Skutečnost, že doručenka nebyla veřejnou listinou, však neznamená, že by neměla žádnou důkazní sílu, tj. že by vůbec nebyla způsobilá prokázat doručení. Nejvyšší správní soud ve zmíněném rozsudku dospěl k závěru, se kterým se i v nyní souzené věci ztotožňuje, že i v případě, že doručenka nemá náležitosti veřejné listiny, „*má i tak důkazní váhu, ovšem k tomu, aby stěžovatel (pozn. správní orgán) důkazní břemeno neunesl, postačí, že žalobce údaje v doručence zpochybní (znevěrohodní) předestřením jiné srovnatelně pravděpodobné verze reality, tj. nemusí nezbytně – na rozdíl od varianty, kdy je doručenka veřejnou listinou – prokázat opak toho, co plyne z doručenky.*“ Z uvedeného rozsudku vycházel zdejší soud rovněž např. v rozsudku ze dne 31. 3. 2010, č. j. 9 As 65/2009 – 61, když dovodil, že výše uvedené závěry jsou aplikovatelné nejen na daňové řízení, o které se v dané věci jednalo, nýbrž také na jakékoli řízení správní, neboť i ve správním řízení leží břemeno důkazní ohledně doručení písemností účastníkům správního řízení na správních orgánech; obdobně k povaze doručenky viz též např. rozsudek ze dne 24. 1. 2014, č. j. 7 As 30/2013 - 34, v němž soud dodal, že § 50f odst. 3 o. s. ř., který

doručenku za veřejnou listinu prohlašuje, se týkal pouze doručanky užívané při doručování podle o. s. ř. (analogicky platí i pro s. ř. s.), nikoliv však pro správní řízení.

[24] Zásadní rozdíl mezi veřejnou a soukromou listinou spočívá v jejich odlišné důkazní síle. Veřejná listina (vydaná orgánem veřejné moci nebo taková listina, která je za veřejnou prohlášena zákonem) může být zbavena své důkazní síly jen tím, že účastník řízení tvrdí skutečnosti a nabídne důkazy, jimiž bude prokázána nepravdivost obsahu listiny (její nesprávnost).

[25] Podle § 567 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, je veřejnou listinou listina, která byla vydána orgánem veřejné moci v mezích jeho pravomoci, nebo listina, kterou za veřejnou listinu prohlásí zákon; to neplatí, pokud trpí takovými vadami, že se na ni hledí, jako by veřejnou listinou nebyla. Je-li nějaká skutečnost potvrzena ve veřejné listině, zakládá to vůči každému plný důkaz o původu listiny od orgánu nebo osoby, které ji zřídily, o době pořízení listiny, jakož i o skutečnosti, o níž původce veřejné listiny potvrdil, že se za jeho přítomnosti udála nebo byla provedena, dokud není prokázán opak. Zachycuje-li veřejná listina projev vůle osoby při právním jednání a je-li jednajícím podepsána, zakládá to vůči každému plný důkaz o takovém projevu vůle. Definici veřejné listiny nalezneme rovněž např. v § 131 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, který stanoví, že veřejnou listinou se rozumí listina vydaná soudem České republiky, jiným orgánem veřejné moci nebo jiným subjektem k tomu pověřeným či zmocněným jiným právním předpisem v mezích jeho pravomoci, potvrzující, že jde o nařízení nebo prohlášení orgánu nebo jiného subjektu, který listinu vydal, anebo osvědčující některou právně významnou skutečnost; veřejnou listinou je i listina, kterou prohlašuje za veřejnou jiný právní předpis.

[26] Správní řád ani jiný právní předpis doručenku za veřejnou listinu neprohlašuje. Jak již bylo zmiňováno, zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách, vychází především z toho, že dnes je již pošta nikoli úřadem, ale ekonomickým subjektem - podnikem poskytujícím služby na ekonomickém základě. Zákon tedy upravuje zvláštní povahu služeb, které pošta poskytuje, nelze proto ani v souvislosti s doručenkou hovořit o listině vydané orgánem veřejné moci, která by měla povahu veřejné listiny.

[27] U veřejných listin platí presumpce pravdivosti, tzn., že to, co je v nich uvedeno, lze vyvrátit pouze pomocí důkazu opaku – vyvratitelná právní domněnka. Důkazní břemeno spočívá na tom, kdo správnost veřejné listiny popírá. Naproti tomu u soukromé listiny stačí věrohodné popření její správnosti druhým účastníkem, aby nastoupila důkazní povinnost a důkazní břemeno toho účastníka, který tvrdil skutečnosti, jež měly být takovou listinou prokázány.

[28] Samotná skutečnost, že doručenka již není veřejnou listinou, však neznamená, že tato zcela ztrácí svoji důkazní sílu. Nejvyšší správní soud se musel zabývat tím, zda stěžovatel v průběhu správního řízení či v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného předešel věrohodnou skutkovou verzi reality, která byla způsobilá zpochybnit údaje uvedené na doručence, a tím její vypovídací schopnost a důkazní sílu oslabit. Jinými slovy, zda zde byly reálné objektivní pochybnosti o okamžiku doručení žalobou napadeného rozhodnutí.

[29] Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 2 Afs 158/2005, uvedl, že „ne každá adresátem vznesená námitka proti doručení musí být relevantní a jako taková hodnocena a dále

pokračování

skutkově a důkazně ověřována – za irrelevantní by bylo nutno pokládat kupříkladu námitku adresáta, že sice v době doručování byl přítomen v domě, do něhož se doručovalo, avšak spal, takže neslyšel domovní zvonek; touto námitkou by se správce daně vůbec nemusel ze skutkových hledisek zabývat, neboť by nemohla přivodit změnu závěru o tom, zda bylo či nebylo účinně doručeno.“ (viz též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 2. 2012, č. j. 8 As 97/2011 - 38, ze dne 29. 11. 2007, č. j. 1 Afs 7/2007 - 169 nebo ze dne 31. 3. 2010, č. j. 9 As 65/2009 - 61).

[30] Přestože krajský soud se dopustil dílčí nepřesnosti v právním posouzení povahy doručení, nelze jeho úvahám, které jej vedly k závěru o opožděnosti podané žaloby, ničeho vytknout. Je především třeba upřesnit, že krajský soud své rozhodnutí založil nikoli na tom, že stěžovatel neprokázal opak toho, co je na doručence uvedeno, ale především na tom, že nepředestřel věrohodnou verzi skutkové situace, proč mu nemohlo být dne 14. 1. 2015 doručeno. Jinými slovy ani nezpochybnil, že by onoho dne vůbec být doručeno mohlo, resp. by mohl reálně doručení podepsat. Stěžovatel pouze tvrdil, že se nejedná o jeho podpis a k tomu navrhl provést znalecký posudek.

[31] Nejvyšší správní soud se zcela ztotožňuje s krajským soudem v tom, že obecné tvrzení, že podpis na doručence je odlišný od adresáta, jemuž je zásilka určena, nepostačuje. Stěžovatel bez dalšího pouze popřel svůj podpis a navrhl k důkazu provedení znaleckého posudku z oboru písmoznalectví; přitom poukázal na zjevnou rozpornost v jeho podpisech na jiných listinách ve správním spise. Neuvedl však žádné jiné skutečnosti, které by věrohodným způsobem mohly údaje na doručence nikoli přímo vyvrátit, ale alespoň zpochybnit. Stěžovatel ani neoznačil konkrétní osobu, u níž by měl podezření, že za něj poštu do vlastních rukou přebírala, např. konkrétního rodinného příslušníka se shodným jménem i příjmením a se shodným bydlištěm, u něhož by bylo snad možno uvažovat o tom, že mu písemnost byla předána namísto stěžovatele (a to i přesto, že doručení obsahuje datum narození stěžovatele). Skutečnost, že poštovní doručovatel neuvedl na doručence číslo občanského průkazu, ničeho nedokazuje. Povinností doručovatele je doručit osobě předepsaným způsobem (viz § 19 až § 26 správního řádu). K tomu je oprávněn, nikoli povinen, zjišťovat totožnost adresáta a osob, které jsou oprávněny písemnost převzít (§ 19 odst. 8 správního řádu; v rozhodné době odst. 7 – pozn. NSS). Z uvedeného však nevyplývá, že by byla povinností doručovatele na doručence rovněž vyznačovat číslo občanského průkazu. Pokud výsledkem reklamačního řízení, v němž byly okolnosti doručení písemnosti prověřeny, bylo sdělení České pošty, že písemnost byla doručena stěžovateli, není žádný rozumný důvod o této skutečnosti pochybovat.

[32] Stěžovateli lze přisvědčit, že krajský soud přehlédl, že ve spise se nacházejí listiny s jeho podpisem (např. na čl. 1. 3 – doplnění odvolání, č. 1. 6, - odvolání stěžovatele proti rozhodnutí č. j. 71/2014; podpis stěžovatele se nachází rovněž na čl. 1. 7 – viz doručení potvrzující převzetí písemnosti – zaslání kopie pravomocného rozhodnutí s datem převzetí písemnosti 15. 12. 2015; podpis stěžovatele se nadto nachází rovněž v soudním spise, na čl. 1. 15 (plná moc). Tato nepřesnost však, vzhledem k uvedenému níže, nemohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí krajského soudu.

[33] Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel ani žalovaný nenesou přímo důkazní břemeno ohledně prokázání včasnosti, respektive opožděnosti žaloby; tuto otázku musí primárně posuzovat sám soud, a to i nad rámec tvrzení účastníků podle skutečného stavu.

[34] Krajský soud se otázkou včasnosti žaloby dostatečně zabýval a zvažoval, nakolik jsou tvrzení stěžovatele způsobila zpochybnit doručení napadeného rozhodnutí ke dni 14. 1. 2015. Dospěl přitom k závěru, že tvrzení stěžovatele ohledně nepřevzetí písemnosti jsou zcela povšechná a stěžovatel nepředložil žádnou verzi doručování, která by přesvědčivě odůvodnila jeho teorii o nepravosti podpisu.

[35] Nejvyšší správní soud se zcela ztotožňuje s názorem krajského soudu v tom, že pouhý odkaz na to, že podpis stěžovatele na doručence není totožný s jeho jinými podpisy, samo o sobě nevylučuje, že stěžovatel doručenkou podepsal, resp. písemnost převzal (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 3. 2010, č. j. 9 As 65/2009 – 61). Vzhledem k tomu, že krajský soud vzal za prokázané, že napadené rozhodnutí žalovaného stěžovateli bylo doručeno dne 14. 1. 2015, bylo by zcela nadbytečné provedení důkazu znaleckým posudkem, jehož se stěžovatel dovolával; takový postup by byl naopak v rozporu se zásadou hospodárnosti řízení.

[36] Nejvyšší správní soud shledal napadené usnesení krajského soudu v souladu se zákonem; kasační stížnost proto v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[37] O náhradě nákladů rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který nebyl v řízení úspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady přesahující jeho běžnou správní činnost nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 14. července 2017

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu